

**Bulla reformationis Tribunalium
Arbis a Julio ij pont. max.
No. Ro. pcurate edita.**

LVLIVS EPISCOPVS SERVVS
SERVORVM DEI AD perpetua
rei memoriam Decet Romanum Pont.
ex debito sui pastoralis officii prospicere
ut ubiq; presertim in hac Alma

Urbe ad quam pro iustitia totius orbis confluit ne
propter uarios diuersorum Iudicum & tribunalium
concursum ac uarias & diuersas procededi formas pre
sertim pauperes litigantes in eoru bono iure ledantur
sed ut cuilibet ius suum explicite quantum possi
bile sit reddat & iurisdictiones ius reddentiu ita di
stincte sint ut nulla cofusio & perplexitas oriri possit
Sane prout ex multorum querela ac nuper a dilectis
filiis Nobilibus uiris Ludouico de Matheis & Mart
iano de Castellanis ac Lutio de Lutijs Conseruatorib⁹

Romanorum Ciuū & Camere prefate Urbis necnon
Ludouico de Centis Priore capitū Regionū & Paulo
d'Planca nri Confultorii & iporū Conseruatorū aduo-
cato accepimus adeo a certis temporibus citra diuersa
iudicū tribunalia in Vrbe insurrexisse adeo etiā
ipsi Iudices tam ordinarii quam delegati inter se cō-
currere & in procedēdo uariū modū obseruare ut sepe
litigātes ipi cōfusione quadā perterriti causas ipas de-
serere cogant aut illas inchoare nō audeant sepe etiā
adeo celeri Iudicio expediri ut precipitari quodāmo-
do uideant in magnum iporū litigantiū preiudiciū
ac Iusticie & officii nri detrimentum. Nos igitur in
pmissis providere uolētes ac cupientes ne litigantes
ipsi tā in cōfusione tribunalū hmoi quam etiā in
expensis & eorū bono iure grauentur quodq; etiā qui
liber forū suū intelligat & sequatur inherentes etiā
uestigiis felicis recordationis Sixti Pape. iiii. patru
& pdecessoris nri qui ut etiā accepimus quāsdā delu-
per cōstituit ordinationes i uolumine statutorū dicte
Urbis descriptas Motu proprio non ad ipsorū Con-
seruatorum uel alterius pro eis nobis super hoc obla-
te petitionis instantiam sed de nostra mera delibera-
tione statuimus & ordinamus quod oēs incole Rome
habitantes dūmodo nō sint Campsores & notabiles
mercatores. Ro. Cu. sequē Oratores Principū & ali-
arū Cōmunitatū familiares Cardinaliū cōtinui tamē
cōmensales uel officiales Ro. Cu. dūmodo Romani nō
existāt aut Curiales Ro. Cu. sequētes & in illius usu

imprimis p. 171110

existentes qui omnes in eorum foro nection Ciues oēs
seculares cōueniant in curia Capitolii aut corā aliis
officialibus secularibus Urbis prout ad eorū officium
spectat & non aliter. Quodq; omnes clerici Romani
cōueniant corā Vicario nro in spiritualibus in Vrbe
aut aliis clericis & officialibus ecclesiasticis Urbis ad
quos spectat ac quod de oībus excessibus factis in Vr
be ratione territorii laici puniant per officiales laicos
urbis clerici uero Ro. p. Vicariū prefatū. ¶

¶ Itē
quod laici q; sequunt curiā tā mares quā femine & nō
alii cōueniant in curia Marecalli dūmod non sint
persone p̄dicte uidelicet Campsores & Notabiles
Mercatores Ro. Cu. sequentes oratores principū & cō
munitarū familiares Cardinalium laici uel officiales
Ro. Cu. etiam Curiales q; indifferenter conueniantur
dūtaxat corā Auditore Camere tanq̄ Iudice exempti
eorū in Ciuilibus in Criminalibus uero quo ad laicos
eandē curiā sequentes inter ip̄m Auditorem & Ma
rescallum & Gubernatorem sit locus preuentioni dum
modo nō agat de pena capitali uel mutilatione mē
mbri quo casu Auditor nō se intronittat iuxta alias
nras litteras desup expeditas. Volumus etiā quod ab
eodem Marecallō appellet ad prefatū Auditore Ca
mere & quod Iudex deputādus p̄ ipsum Marecallū
nō possit stare in officio ultra duos annos & in fine cu
iūlibet anni debeat Scindicari per Scindicū p̄ nos
deputandū & repertus culpabilis puniri in reliquis
seruetur littere nostre desuper edite. ¶ Insuper uo

comptur

scimus & mandamus quod Vicarius iudicis sine Gubernator in Vrbe nullū tribunal cognitionū causarū priuatarū teneat nec p se nec p aliu sed ad eū uenirentē ad suū iudicem remittat & sit sup intendens ut qlibet in premissis officiis suos terminos obseruet & cōtrafaciēte puniat aut nobis referat & debeat Carceres oīum pmissorū uisitare una cū aliis ad id p nos per alias nras lras deputatis & de officialiū oīum maxime Notariorū maleficioꝝ transgressionibus cognoscere. In concernētibus autē statū aut pacē & quietē Ciuitatis & Ro. Curie quantū uideat necesse esse officialē ad quē spectat iuuare & oīa pro posse ad pacē reducere ¶ Necnō causas querelarū contra Barones ac capitales uidelicet mortis naturalis & brigarū una cū paceriis iuxta formā statutorū Urbis & treugarū seu securitatū aut pacis ruptarum in quibus treugarū securitatum aut pacis ruptarum etiā per seipsum. Item mercedū salariorū quas causas mercedū sine tribunali & scripturasummarie manu regia cognoscere possit & terminare iuxta formā dictorum statutorū uel iuris cōmunis ubi statuta deficerēt & in quibus oībus locus sit preuētionī inter ipm & Senatorē & si cōcurrat Senator preferat. Notarii uero Gubernatoris soli p seipsoꝝ & non p substitutos officiū exercent aut sine tribunali prout alias Ludouicus Sabinus & Marius Ceretanus tempore eiusdē Sixti pdecessoris exercere solebant qui etiā registra aliqua nō faciant ipseꝝ Gubernator unū tantū Constabilē seu Capi

notum de

taneū retineat cum uiginquinque satellitibus & sine
dicto condestabili executiones ipsius Gubernatoris
fieri nō possunt. ¶ Volumus etiā quod idem Guber-
nator uigore obligationū in forma Camere Aplice
nō possit aliquem excōmunicare nec excoīcarū publi-
care nec censuris ecclīasticis in aliquo casu uti prout
antiqui Gubernatores non sunt nisi & censure p̄ eum
sup hoc late sint ipso iure nulle. ¶ Similiter uolumus
quod Baricellus sit merus executor & nullū iudicare
ualeat q̄d̄ executiones in capitalibus per eum siende
fiant in Capitolio prout ab antiquo consuetū fuit nisi
aliter pro temporis & maleficii qualitate & grauitate
uisum fuerit expedire possit & repositos in fragrati cri-
mine punire iuxta formā breuis facultatis sue.

*cum oblige
mus inferimus
miser*

¶ Item uolumus quod omnes officiales quicūq; sine
etiā Gubernatoris & Auditoris Camere p̄dictorū &
reliqui alii & etiā ipse Baricellus in fine cuiuslibet
anni seindicari debeant p̄ aliquos p̄ nos deputādos iux-
ta formā eorūdem l̄arū n̄arū ipseq; Gubernator te-
neat pro se & eius officialibus & in principio eius
officii debeat sup hoc cauere. Similiter Auditor ca-
mere p̄fatis in fine cuiuslibet anni teneat reddere rati-
onē corā eisdē deputandis de gestis p̄ se & eius locū
tenentem. ¶ Volumus etiā ut litibus finis citius
imponat quod tam a Iudicibus Capitolinis quam
etiam quibuscūq; aliis in causis que alias essent de
foro Capitolino appelletur ad Capitaneū Urbis uel
aliū p̄ nos deputandū dūmodo quo ad causas dicti

fori in Capitolio tribunal teneat quod etiã in causis
in curia Gubernatoris eiusdem pendentibus & que
pendere cõtigerit habere locũ decernimus a quo Iu-
dice appellationis appellari non possit nisi prout &
quancũ statuta hmoi in causis Curie Capitolii pmit-
tunt. Postremo mandamus in oĩbus Curis ordinariis
Vrbis & in oĩbus solutionibus Notariorũ executorum
etiã pro executionibus fiendis p ipsum Baricellũ ac
pro mercedibus quorũcũq; aliorũ officialium seruari
tabulam Marmoream in Capitolio affixam & ubi in
aliquibus casibus illa deficeret mandamus seruari
statuta Vrbis. ¶ Volumus etiã quod pro quibusuis
sigillationibus presertim mandatis de relaxando in
carceratos & aliis quibusuis apodisis nil solvatur
nisi prout in dicta tabula continetur seu in dicta Cu-
ria Capitolii seruari consuevit: Ita tamen quod pro re-
laxatione Innocentium nil penitus solvatur p ipsum
captiuũ sed p eum ad cuius instantiã forsã captus
fuit maxime in capturis pro suspecto & fugituo quo
casu novas reformationes dicte Vrbis seruari uolu-
mus decernentes in Vrbe prefata nulla alia ordinarioꝝ
Iudiciũ tribunalia teneri posse nec iurisdictiones cau-
sarũ exerceri nisi in locis predictis Quodq; sententie
tam diffinitive quã iter locutorie nec nõ decreta exe-
cutiones mandata processus censure & quicquid secus
contra premissa fieret nullius fore roboris uel momẽ-
ti presentibusq; derogari nõ possent derogatum cent
seri etiã per nos aut successores nostros nisi de nomi-

ad hunc d. b.
in d. b. s. p. m. q. n. o. h.
in d. b. s. p. m. q. n. o. h.

nibus & cognominibus litigantū iudicium & interesse
habentium ac ipsarū presentium de uerbo ad uerbū
totalis & specialis mentio fiat. mandantes Gubernatori
Senatori Auditori Camere Marescallo Baricello
eorumq; iudicibus & Executoribus prefatis nec non
quibusuis aliis personis sub excommunicationis late
sententie ac centū ducatorū penitentiens quotiens con
tra premissa seu aliquod premissorū fecerint incur
rendis & in eorum Scindicibus exigendis ne con
tra ordinationes statuta & uoluntate nostram hmoi
uenire aut aliquid attemptare audeat. Non obstantibus
Constitutionibus & ordinationibus apłicis ac quibusuis
priuilegiis etiā fori ac exemptionibus indultis & fa
cultatibus quibusuis personis etiā Vicecamerario
seu Gubernatori prefatis aut Collegiis uel Confrater
nitatibus etiā quauis causa & Motu proprio & ex cer
ta scientia ac cū quibusuis clausulis etiam derogato
riarū derogatoriis fortissimis etiā quibus derogari
nō posset nisi sub certis modo & forma p nos & sedem
apłicam concessis & concedendis ceterisq; contrariis
quibuscunq; Nulli ergo omnino hominū liceat hanc
paginam nrī statuti ordinationis uoluntatis decreti
& mandati infringere uel ei ausu temerario contraire
Siquis autē hoc attemptare presumerit indignationē
omnipotentis dei ac beatorū Petri & Pauli Apłorū
eius se nouerit incursum;

Dat. Rome apud Sanctum Petrum Anno
Incarnacionis Dominice Millesimo quingentesimo
duodecimo Quinto K^l Aprilis Pontificatus
n^{ri} Anno Nono.

V. Copis.

Ego R. Eps Ostien^{sis} Car. S. Georgi subsc.

Ego A. Car. Tituli S. Vitalis subsc.

Ego Pe. Car. Tituli S. Eusebii subsc.

Gratis de mandato S. D. N. Pape

pro populo Romano

C. C. Barotius

C. R. Cabredo

C. B. Palinus

CVM PRIVILEGIO.